

Onderwerp **Ondersteuning en opvang kwetsbare jongeren 16-27 jaar**

Steller **E.S. van der Hoek**

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon **(050) 367 61 85** Bijlage(n)

Ons kenmerk

Datum **5 juli 2019** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Zoals in het Coalitieakkoord ‘Gezond, Groen, Gelukkig Groningen’ benoemd, willen we de problematiek van de zwerfjongeren voortvarend aanpakken. Vanuit de decentralisatie zijn we bezig de opvang en ondersteuning voor kwetsbare jongeren in te richten op basis van de transformatiedoelen: preventief, dicht bij huis en in eigen woonomgeving, flexibele op- en afschaling, lokaal waar het kan, regionaal waar het moet. Dat doen we samen met partners en met jongeren zelf. Met deze brief informeren wij u over onze contacten met jongeren die ervaring hebben met dak- en thuisloosheid en de stappen die wij zetten om de ondersteuning voor kwetsbare jongeren 16-27 jaar te verbeteren, met als doel te voorkomen dat jongeren dak- en thuisloos worden.

In de Provincie Groningen telden we in 2018 een aantal van 76 dak- en thuisloze jongeren¹ in de leeftijdscategorie van 18-27 jaar. Om onze ambities kracht bij te zetten heeft Groningen zich als regio aangemeld voor uitvoering van een pilot binnen het landelijk Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren, van het ministerie VWS. Dat doen we vanuit onze regionale samenwerking rondom de Transformatie Agenda Jeugd en het Programma Beschermd Wonen & Opvang (BW&O).

¹ Dit aantal wijkt af van het aantal genoemd in de brief “Beantwoording vragen ex art. 41 RvO Dakloze Jongeren verdienen extra steun” (kenmerk 7040683), doordat nu ook de jongeren in Leek zijn meegeteld, i.v.m. de provincie brede aanpak.

In het Actieprogramma werken naast ons nog 12 andere gemeenten² aan het doel om in 2,5 jaar het aantal dak- en thuisloze jongeren met 100% terug te dringen.

Er is een projectleider aangetrokken voor de uitvoering van onze pilot. In onze pilot leggen we specifiek de focus op “meer kinderen zo thuis mogelijk en veilig mogelijk laten opgroeien”. Voorop staat dat we dit samen doen met jongeren en (regionale) netwerkpartners uit de Jeugdhulp, Wmo, BW&O en Justitie. Een deel van deze partners is vertegenwoordigd in het stedelijk Netwerk Overbrúg, dat in goede verbinding staat met ervaringsdeskundige jongeren.

Naar aanleiding van de berichten in de krant over de Actie Zwerfsteen waarmee dak- en thuisloze jongeren aandacht vragen voor hun situatie, gaan de burgemeester en wethouder Gijsbertsen op 8 juli in gesprek met jongeren die te maken hebben of hebben gehad met dak- en thuisloosheid. Jimmy's³ benadert hiervoor de jongeren.

Graag horen we van jongeren zelf waar zij tegenaan lopen en waarmee we hen kunnen helpen om dak- en thuisloosheid te voorkomen.

Een soortgelijk gesprek vindt plaats op 18 juli. Dan brengen enkele medewerkers van het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren van het ministerie VWS samen met een kamerlid een bezoek aan Jimmy's. Ook hier komen dak- en thuisloze jongeren aan het woord en worden de behoeften en ervaringen van jongeren benut voor zowel het regionale als het landelijke actieprogramma.

Vorig jaar hebben wij met u de beleidsevaluatie ‘Terugblik en vooruitblik ondersteuning aan jongeren met multiproblematiek in Campus Diep’ (kenmerk 6946159) besproken. Onduidelijkheid over de uitvoering en effectiviteit van de opvangvoorziening Campus Diep van Het Kopland was de aanleiding voor deze beleidsevaluatie. Campus Diep bestaat uit een combinatie van vier voorzieningen maatschappelijke opvang voor jongeren in de leeftijd van 18 – 27 jaar met problemen op meerdere leefgebieden. Het gaat om het Hoendiephuis, Bibabon, Kamers met Kansen en Proefwonen. De intensiteit van de begeleiding verschilt per voorziening. In de beleidsevaluatie is geconstateerd dat er door de transformatie in het sociale domein voor jongeren inmiddels meer maatwerk en diversiteit in het aanbod tot stand is gekomen, zowel stedelijk als regionaal. Zie het kader hieronder.

² De pilotgemeenten naast de regio Groningen zijn: Almere, Amsterdam, Alkmaar, Arnhem, Den Haag, Dordrecht, Enschede, Haarlem, Leiden, Purmerend, Rotterdam en Utrecht.

³ Jimmy's is de plek voor en door Jongeren aan de Herestraat 100 in Groningen. Een plek waar jongeren terecht kunnen met vragen, ideeën en activiteiten en om te chillen.

Enkele voorbeelden van het nieuwe aanbod (Stad en provincie):

- ThuisPlus; voor mensen voor wie gewone ambulante begeleiding ontoereikend is en een voorziening voor Beschermd Wonen een stap te ver. Dit is een lichtere variant van Beschermd Wonen.
- Diverse varianten van fasehuizen; waarin een student met bijvoorbeeld twee kwetsbare jongeren in een huis woont en de student stut en steun biedt aan de jongeren wanneer nodig.
- Een woonvoorziening voor jongeren waar je mag huren mits je aan de slag gaat met het vinden van werk of naar school gaat (de Coöperatie).
- School als wijk medewerkers in het voortgezet- (Stad) en mbo-onderwijs (Stad en regio) die preventieve tot lichte ondersteuning kunnen bieden en in verbinding staan met de sociale teams.
- Inloopvoorzieningen (Jimmy's, Eat and meet) en kamertraining.

De beleidsevaluatie leidde tot de volgende koers: voorlopig continuïteit in de voorzieningen van Het Kopland. En tegelijkertijd aan de slag met de inrichting van ondersteuning die beter past bij de transformatiedoelen zoals we die in de inleiding van deze brief benoemd hebben. Daarvoor hebben we een integrale en provincie brede werkgroep⁴ ingesteld met de opdracht zich te buigen over de vraag hoe de ondersteuning voor kwetsbare jongeren anders in te richten samen met partners. Daarbij is tevens rekening gehouden met de decentralisatie van activiteiten en middelen BW&O naar de individuele gemeenten per 2021 en het scheiden van verantwoordelijkheden wonen en zorg. De werkgroep heeft ervaringen opgehaald bij jongeren en hun ouders. De werkgroep stelt onder andere voor om meer in te zetten op preventie door aanwezig te zijn op plekken waar jongeren komen en door ouders te leren hoe zij hun jongvolwassen kinderen kunnen begeleiden naar zelfstandigheid. We zien in de praktijk inderdaad dat het jongeren lukt om weer thuis te wonen met ondersteuning. De werkgroep vraagt tevens om voortzetting van de begeleiding van kleine groepen statushouders, ook na hun 18e. En de werkgroep wil voor jongeren met complexe problematiek meer sturing op de samenwerking tussen instellingen die behandeling en begeleiding bieden.

De uitkomsten van de werkgroep helpen ons ook keuzes te maken wat betreft de voorzieningen die Het Kopland biedt. Wij hebben met Het Kopland afgesproken om het concept Campus Diep, zijnde het geheel aan voorzieningen, los te laten en te kijken naar de afzonderlijke voorzieningen. Daarbij zien wij kansen om de voorzieningen Bibabon en Kamers met Kansen in lichtere vormen aan te bieden. Dat betekent concreet dat we het Hoendiephuis behouden als Maatschappelijke Opvang voor jongeren, omdat het de enige voorziening is specifiek voor deze doelgroep. En dat we in

⁴ In de werkgroep namen deel: School als wijk-medewerker (Wij Groningen), Sociale team Delfzijl, Toegang en beleid Beschermd Wonen en Opvang (BW&O); beleid Vluchtelingen-statushouders en asielzoekers; Woningcorporatie Lefier; zorgaanbieders Elker, Het Kopland, Accare (Factteam); REA College en Werk en inkomen (team dak en thuislozen).

afstemming met Het Kopland bekijken we hoe we Bibabon en Kamers met Kansen kunnen afbouwen. Samen met partners bekijken we in welke mate deze afbouw door de afzonderlijke gemeenten kan worden opvangen, door lichtere vormen van ondersteuning meer lokaal aan te bieden. Hierbij zetten we het belang van de jongeren voorop en gaat zorgvuldigheid boven tempo. Wel proberen we voorgestelde veranderingen zo snel mogelijk te realiseren. De effecten van deze keuze op de toekomst van Het Kopland zijn onderdeel van de lopende gesprekken. Uw raad wordt hierover geïnformeerd in de brief die wij u voor december 2019 hebben toegezegd.

Tot slot wordt vaak naar voren gebracht dat goede ondersteuning van jongeren wordt belemmerd omdat ze geen onderdak kunnen betalen. Daar zijn in principe wel oplossingen voor, maar de vertaling van wettelijke mogelijkheden naar werkprocessen blijkt ingewikkeld. In de “Beantwoording vragen ex art. 41 RvO Dakloze Jongeren verdienen extra steun” (kenmerk 7040683) hebben we reeds aangegeven te willen verkennen of we dit proces kunnen vergemakkelijken en tegemoet kunnen komen aan meer financiële zekerheden voor jongeren die dat echt nodig hebben. Samen met het Netwerk Overbrúg zijn we een pilot gestart. Deze beoogt per direct een uitkering te regelen voor 50 jongeren onder de 21 jaar.

Zij worden door één van de uitvoerende organisaties aangemeld in combinatie met een integrale aanpak. Dit moet helpen het stressgevoel bij jongeren weg te nemen en hen perspectief te bieden. Op basis hiervan kijken we hoe interne werkprocessen te verbeteren zijn.

Kortom, de adviezen die we hebben gekregen van jongeren, onze inzet op het creëren van lichtere oplossingen zo lokaal als mogelijk en onze deelname aan het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren, dragen naar onze overtuiging in belangrijke mate bij om stedelijk en regionaal dak- en thuisloosheid onder jongeren terug te dringen en te voorkomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Diana Starmans

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.